

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dijous 25 de Janer de 1900

Núm. 3.475

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mellofré, carrer Jauguera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1
a provincies trimesstre . . . . . 3'00
Extranjer, Ultramar 7
Anonats, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crònica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que pága més contribució de la provincia.

CEPS AMERICANAS

Hort de Pau Abelló

locant á la carretera de Tarragona, ARRELATS molt superiors. Preus ventajosos. Autenticitat garantida.

Pera tractar en lo mateix hort ó carrer primer Roser núm. 4.

Llibreria y paperia
Y
objectes d' escriptori

S. LAGUNA

La que vent mes barato
Montarols, núm. 31.

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheizen anyalment.

DEU MILIONS D' ESTACAS * * * * * **DOS MILIONS DE BARBATS**

No compreu res sens visitar los meus criaderos

que son los més antics é importants d' Epanya.

◆ ◆ ◆ **PREUS REDUHITS** ◆ ◆ ◆

Secció doctrinal

Lo doctor Morgades y en Romero Robledo

Tant mateix lo doctor Morgades, al enviar gayrebé directament á n' en Romero Robledo la seva ja famosa Instrucció Pastoral «para que vea la razonada y templada que es...» havia de posar al *ilustre ex-pollo de Antequera* en una situació bon xich grotesca. L' home després ho deya en plé Congrés:—«Yo me he quedado en la duda de no saber que hacer, si enfadarme ó agradecer estos; y en la duda, no s' ha abtingut, segons recomana 'l refrán, perque en Romero Robledo no s' absté may; en la duda, s' ha enfedat, y ha dit unas cosassas que sort que ja, com tot lo den Romero Robledo, segons va dir lo seu *digno amigo* senyor Silvela, se oyen, pero no se escuchan.

«¿Qué obispo es ese— aixís, aixís, á la *patala llana*—qué obispo es ese—exclamava 'l gran Romero— que viene á renegar de la obra de aquellos reyes...» y aqui una parífrasis plena de retóricas pera dir en set ó vuyt ratllas res més que «aquellos Reyes Católicos». ¡Ay, valgans Deu! Y donchs potser si que s' pensa en Romero Robledo que en l' obra dels Reys Católics hi entrava també 'l que s' havia d' ensenyar la Doctrina Cristiana als catalans, en castellà? Si 'l sentís lo rey Ferrán, de *mastuerzo y botarate* no 'l en deixa.

Després 'l ilustre orador va cometre la lleugeresa —tantas ne cometi!—de llegir justament un dels paràgrafs més elocents de la Instrucció Pastoral: aquell en que s' queixa 'l senyor Bisbe del abandono en que té l' Estat lo número inmens de criaturas qual educació 'ls pares descuydan per complert; lo gran número de noys carregats per sós pares ab treballs im-

possibles en edat prematura; la millora de la misera existencia dels mestres d' estudi y de las escuelas públicas que semblan corrals; y lo res que fa l' Estat pera generalisar sense violencia la llengua oficial de qual desconeixement després se queixa. Y, en acabant de llegir aquell valent paragraf, exclamá en Romero:—«¿Habeis oido contra España, no contra ese Gobierno, contra España entera, una diatriba semejante?» Y 'l bo del nostre marqués de Soto Hermoso ab una expontaneitat y un ben sentit inconcebibles, li va saltar:—«Pero si eso lo decimos todos los españoles!»

Peró lo cutis den Romero es pera resistir aquestas y altrás cosas, y 'l home va seguir inperturbable dihent: «que es una cuestión vulgar el venir á hacer sobre las deficiencias de los medios humanos y de la Administración, en todo tiempo, cargos á ningún gobierno; yo, por mí parte—segui dihent lo gran comediante—no he incurrido en esa falta ni incurriré jamás.» Que Deu no li tinga en retret al gran batallador, que sobre totas las deficiencias y no deficiencias dels medis humans y de l' Administració ha fet centenars de discursos de carrecs contra tots los govrens.

Després cridá 'l home tot enfadat:—«Como veis, el programa (de l' Instrucció Pastoral) del senyor Bisbe no puede ser más claro y su gravedad es evidente.» Pero, mentres va anar desenrotllant lo paragraf *grandilocuente*, l' home s' repensá y acabá dihent:—«No es que esto tenga gravedad por el momento, no la tiene; ya se ha deshecho la tempestad y no queda ningún conflicto.»

Y lo «Diario de Sesiones» no diu que ningú s' plantés á riure, ni tan sols lo marqués de Soto Hermoso.

Va aixecarse en Silvela pera contestar, y va dir de bell entuvi:—«Lo que pudiéramos llamar pregunta de mi *digno amigo* particular el señor Romero

bledo...» y tampoch ningú s' va posar á riure. Y després també hi va ficar cullerada lo nostre marqués de Soto Hermoso, pera dir que «conviene que se hable lo menos posible, máxime no poniendo nadie en duda los grandes prestigios, ilustración, conocido patriotismo é indudable buena intención del venerable señor Obispo de Barcelona.» Y ningú dels que acabayan de sentir dir á n' en Romero:—«¿Qué Obispo es ese?— Y motejarlo de *faccioso* y de *rebelde*, ningú tampoch va esclafir á riure al sentir al nostre marqués que *nadie había puesto en duda sus grandes prestigios, el conocido patriotismo; etc., etc., del venerable Obispo de Barcelona.*

Y quin agregat de boigs es aquell de Madrid! Se 'n pot ben riure 'l Doctor Morgades de totas las *bravatas* dels Romeros, de totas las *estratagemas* dels Silvelas y de totas las *ignocencias* de tots los Sotos, tant si son *hermosos* com si son *feos*. Pot dirlos han bé ab tot son gran zel: que Deu els ampari.

E. S.

¡Alerta polítichs!

Es innegable que s' ha produhit un moviment de protesta general contra 'ls polítichs d' ofici en la opinió pública.

No s' demana lo cap de ningú com ho sollicitavan los comités de salvació pública de 1873; se demana senzillament la dimissió de molts. Y aixó que ja estava en l' ànim de la gent, sumarà prompte sino vé la esmena més vots que la resistencia al pagu dels impostos, mes que las economías, mes encara que la sinceritat electoral, la reorganización de la serveya y l' aplicació de la contabilitat general del Estat als ministeris de Marina y Guerra.

La unió democrática en l' ayre y la concentració lliberal abandonada, posan als polítichs en lo cas de enterarse dels judicis que mereixen, y de pensar si 'l nom d' unió nacional que passí judiquin los comerciants y 'ls agricultors de Valladolid, es, com entenem nosaltres, una protesta contra tots ells, avans de prendre acortis contra l' existencia ministerial del partit gubernant.

Ha ocorregut durant vint anys que nostres grans homes no s' podian aguantar los uns als altres. Pera que ells fossin grans era menester l' existencia d' altre número moltíssim millor de homes petits ab quins compararlos. Y ara aquest número extraordinari de mitjanyas y petitesas comensa á sublevarse contra 'ls gegants, y corren los grans homes lo grandíssim perill de que ningú 'ls fassi cas un dia, y altre dia los de baix, com ja maja del sayete, se senti demunt d' ells ab tot rumbo y gallardía.

¡Quin remey! Si ne s' esmenan, aixó succehirá lògicament. No falta qui sent que se li mou lo terre-

no baix los pous. Ja comencen a canviar de retórica alguns definidors. Se ven la influència d'aquell estat d'opinió en algun debat dels pressupostos. Cert re-
 treatment de les constants agitacions acusa bon propò-
 sit de millorar la conducta passada. Y en aqueixas mudansas està ja l'influència dels polítics.

La por a Déu salva las ánimas. La por a la opinió arregla los actes de la vida. Tinguin lo valor de tenir aqueixa por, y fassin los polítics lo que lo judici ge-
 neral los exigeix, y se haurán defensat y 's podran salvar.

Però si no hi he esmens y consti que desconfiem d'ella, no tardará en arribaroshi l' hora de l' expia-
 ció de sas moltes culpas y pecats.

Debats parlamentaris

SESSIÓ DEL CONGRÉS DEL DIA 16 DE JANER

Pressupost de Foment.—Capítol 14.—Esmena dels se-
 nyors comte de Romanones, Canyellas y Vincenti.

(ACABAMENT)

Lo senyor VICEPRESIDENT (García Aliz): Fora del pressupost, perquè aquí ara no podem discutir més que l' pressupost.

Lo senyor CANYELLAS: Me referia a quelcom que 's relaciona ab lo pressupost.

Diu lo senyor La Cierva que en lo de París estich equivocac, perquè he impideix una ordre del Govern francès. Lo Govern francès, ab arreglo al reglament, que es conegut de tothom, lo que prohibeix es que s' envihin las mateixas obras que han figurat en anteriors Exposicions d' aquella capital; pero que aqueixas obras se presentin avuy foses en bronzo, si avans se presentaren en fanch, ó si estavan buydadas en guix que ara 's presentin en fanch y ab altres dimensions inclusiu, aixó pot ferse perfectament; y no obstant, al senyor Querol, al senyor Bonlliure y a altra senyor que 'm sembla que s' anomena Jimenez Aranda, se 'ls hi ha prohibit que las presentin en absolut. De manera que no presentarán cap obra en aquell certamen uni-
 versal.

Per lo demés, jo crech que no he de conseguir portar al convenciment de la Comissió l' entusiasme que jo sento, no sels pel senyor Querol, sino per totes les glorias de nostra Patria. En últim terme, ab mas honras fúnebres crech que deixem en lo lloch que 's Comissió de pressupostos y ab los actes de la Comissió de pressupostos, jaedrat estaria 'l senyor Querol si hagués en lo successiu de confiar para quelcom en aqueixa Comissió y en lo Ministeri de Foment! Lo únich que je temo es que 'l senyor Querol, com altres artistas, abandonará nostra Patria y l' abandonará pensant que aquí no ha trobat, com no trobá en Cervantes, ni altres grans homes, la protecció que de dret los hi corresponia.

Lo senyor LA CIERVA: Demano la paraula.

Lo senyor VICEPRESIDENT (García Aliz): La té S. S. para rectificar.

Lo senyor LA CIERVA: No sé en quinas paraules mevas haurá pogut inspirar lo senyor Canyellas las que acaba de pronunciar, perquè del banch d' aquesta Comissió no han sortit més que las mevas, que 's refe-
 reixin al senyor Querol, y jo ne crech que ni en las paraules, ni en la intenció, hegi vist S. S. res que pugá molestar al senyor Querol.

Me sembla que jo he reconegut que 's tracta d' un gran artista; me sembla que li he rendit un tribut d' admiració, y si no ho hagués jo fet, eixa fou la meva voluntat. No m' hauré sapigut expressar, pero consti aixís.

Entendre jo, regeneixer jo que perquè nosaltres mantenim la economia, que venia en lo pressupost, de eixa partida, interin una ofensa en sa dignitat al senyor Querol, jah, senyor Canyellas! aixó ne ho podem nosaltres regoneixer. Perquè la mateixa dignitat, fins tractantse d' un gran artista com lo senyor Querol, tenen tots les empleats y tots los funcionaris, a quins afectan las economías en lo pressupost, y podrian ells dir que aquí 's tracta d' una cuestió purament personal. y que 'l Ministeri, al proposar las economías, y que la Comissió al acceptarlas y proposarlas també al Congrés, volían ferir la dignitat d' eixos funcionaris ó d' eixes empleats. Perquè, senyor Canyellas, repeteixo que igual dignitat que pugá tenir lo senyor Querol, que 's troba en eixas altas regions del art, tenen tots los empleats y tots los funcionaris a quins afectan aqueixas economías. Al menys, aixís ho considero y aprecio. Jo no tinc l' honor de conèixer personalment al senyor Querol. L' admire com un gran artista; però crech que para 'l senyor Querol res representa aqueixa economia, y entench que en aqueix Museu del art modern ses eminents serveys no poden desenrotllarse,

com sería necessari, pera que l' Estat feu lo sacrifici de denarli, no aqueix petitíssim sou, sino un altre de major.

Per aixó la Comissió (y jo estich conforme ab ella) accepta aqueixa economia. Pero suposar que nosaltres hem volgut ofendre al senyor Querol, y sobre tot que 'l senyor Ministeri de Foment lo persegueix, en lo qual ha insistit S. S., quan deu constarli, ja que de las cosas del senyor Querol está ten enterat, que se li venen donant prórrogas para que presenti obras, que ha de-
 gut entregar; quan se li guardan consideracions, que certament mereix, pero que, si no se li volguessin guardar, no hi havia obligació de guardarlashi, suposar S. S. que hi ha animositat vers aqueix artista en la Comissió, es cosa que no 's pot admetre. Aquestas explicacions poden servir també de contestació al senyor Comte de Romanones. Lo senyor Ministeri de Foment y la Comissió no coneixen al restaurador de escultura. Ha vingut al Ministeri proposada la supressió d' aquesta plassa, perquè 's diu en l' informe que las obras d' escultura están en relació de 3 per 100, ab respecte a las obras de pintura, y per consegüent que, si be 's podia suprimir sens cap dany para aqueix Museu la plassa de conservador restaurador de la secció d' escultura, no 's podia la plassa de restaurador de pintura.

No s' han tingut en compte pera res las personas, y s' ha cregut que no s' ha inferit cap ofensa al senyor Querol. Jo estich segur de que si 'l senyor, artista eminent, s' inutilisés para l' art y demanés recursos a la Nació, trobaria apoyo en tots nosaltres; pero afortunadament no 'ls necessita; aqueixa es al menys la meva opinió, y crech que, si arribés a aqueix grau, seriam los primers en vetarli aquells recursos.

En resúm, mon argument contestant al senyor Canyellas es lo següent: que aqueixas 2.500 pessetas no representan res para 'l senyor Querol; que no s' ha inferit cap ofensa al senyor Querol, ni com a persona ni com artista; y que compregui S. S. que en tot lo que acaba de dir ab massa zel ha pogut haverhi quelcom que pogués mortificarnos, perquè ens ha atribuït sentiments d' hostilitat envers aqueix artista, que no abriguem.

Lo senyor CANYELLAS: Demano la paraula.

Lo senyor VICEPRESIDENT (García Aliz): La té S. S. para rectificar.

Lo senyor CANYELLAS: Comprench que 'l senyor La Cierva, fatigat ja de defensar lo pressupost del Ministeri de Foment, está quelcom nerviós, y ho está indubtablement; pero no ab mí ni ab lo que s' ha dit del senyor Querol a propòsit del capítol 14. No, senyor La Cierva. Al senyor Querol no se li han guardat consideracions: lo que hi ha hagut es que 'l senyor Querol en l' any últim, ha tingut la desgracia de perdre a son pere y ha suferit grans perjudicis ab la pedregada que caygué sobre son taller, ben conegut de tothom. Los perjudicis que sufri 'l senyor Querol foren quantiosos, y per forsa 'l Ministeri de Foment, qualsevol que hagués sigut lo ministre y 'l director d' Instrucció pública, devían haverli guardat aqueixas consideracions que 's tenen sempre devant lo cadavre d' un pare y devant los perjudicis causats per una pedregada com la que assolá a Madrid.

Lo senyor La Cierva, entrant en un terrenes para 'l que jo ni de prop ni lluny li he denat peu com pretext de discussió, parla de la hipòtesis de que si 'l senyor Querol necessitava ó deixava de necessitar. No, lo senyor Querol ne necessita res, y a bon segur, y d'aixó'n responch jo, que si 'l senyor Querol necessités ne acudiria a la actual Comissió de pressupostos que l' ajudés; acudiria a un altre costat, y tot Espanya s' adelantaría a auxiliarlo si ho necessités.

Per últim, lo senyor La Cierva s' ha callat sobre un punt importantíssim. Jo deya, pera demostrar que aquí no 's tracta de 2.000 ó 2.500 pessetas, que estava segur de que mantenint aqueixes plassas com a honoríficas, lo mateix la d' escultura que la de pintors, los artistas ab gust las desampenyarien, perquè no 's proposan guanyar 8 ó 10.000 rals; se proposan, senyors Diputats, y tots ho sabéu, poguer ostentar devant dels estranjers, dels que d' aquestas cosas fan més cas que nosaltres, lo títol de director d' un Museu ó de restaurador d' un Museu d' arts moderns, etcétera etc., aqueixas cosas que aquí no produheixen cap efecte, que en altres parts ne produheixen. Además, lo que 'l molesta al senyor Querol es que 'l treguin d' un puesto com sino servís para 'l cas; y 's respecti a persones, a artistas que lo més que han conseguit es una medalla de tercera classe.

(Del Diario de Sesiones.)

Observacions Meteorológicas

del dia 24 de Janer de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneróide	Grav. d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obscr. particular
9 m.	760	74		4'2	Ras	
3 t.	757	70				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínima	Ter. tlp.	dirrocci.	classe	can.
9 m.	Sol. 27	6	11	O.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 16		13	O.		0'4

Sessió del Ajuntament

De primera convocatoria fou la celebrada ahir nit, baix la presidencia del Aloside D. Pau Font de Rubinat y ab assistència dels regidors senyors Briansó, Vallvé, Pallejá, Jordans, Artés, Ayguadé, Mayner, Quer, Guasch, Vergés, Navás, Casagualda, Borrás, Oliva, Navás (E.) y Vilella.

Se llegeix l' acte de la sessió anterior que es aprobada.

Los B. O. de la setmana no contenen res d' interés per l' Excm. Ajuntament.

Se llegeix una comunicació del Consistori dels Jochs Florals donant gracias al Ajuntament per lo premi que ha ofert per aquella poética festa.

Se llegeix una sollicitat de D. Anton Pellicer para que no siga obligatori pesar lo carbó en lá báscula municipal ja que aquesta no pesa ab fidelitat.

S' acorda que passi a la secció de Almotocenia.

«La Electra Reusense», poça en coneixement del Consistori que haventse declarat en huelga los obrers de las fábricas constructoras de lámparas demana un mes de prórroga para colocar las que está compromesa a instalar.

S' acordá concedir dita prórroga.

Se llegeixen diferents dictamens que son aprobats.

Queda sobre la taula un dictamen de la secció de Foment sobre l' enderrocament d' uns murs.

Se destinan 200 pessetas al «Centro de Lectura» para contribuir a la subvenció de la «Corona fúnebre en honor de D. Eugeni Mata», a cambi de 200 exemplars de la mateixa.

Se passa a votació lo dictamen a la sollicitut de la «Associació Agrícola» que quedá sobre la taula en la sessió passada.

Es aprobat per 10 vots contra 7.

Alguns senyors regidors esplican son vot dihent que ho han fet en contra porque consideran que la aprobació del tal dictamen creuhen que demostra la revocació d' un acort del Ajuntament.

Lo senyor Borrás diu que no es cap revocació sino una simple concessió a la classe agrícola tant necessitada.

Se llegeixen varis comptes de particulars contra l' Ajuntament que son aprobats.

Lo senyor Navás demana se fassi cumplir l' acort de que 'ls comptes se presentin cada cap de mes.

Lo senyor Briansó diu que 's necessita mes material en la Escola Municipal de dibuix.

Passá a la secció d' Instrucció.

Y ne haventhi més assumptos de que tractar s' aixecá la sessió.

Hem rebut una fulla impresa dirigida al poble per la «Agrupació Catalanista de Falset y sa comarca».

Aplaudim la iniciativa de nostres bons companys y en la próxima edició reproduhirém los párrafos mes brillants estampats en dita fulla.

Avuy obrirá de nou sas pertas nostre Teatre Fortuny com teniam ja anunciat. Las obras escullidas para ser posadas en escena son las sarsuelas «Viento en popa», «Como está el arte» y «El mantón de Manila».

Ahir, segons neticias, se trobavá a Tarragone lo celeberrim governador de Lleyda.

Ignorém las causas que han motivat tal viatge.

Ens fem nostre lo següent suelto de «La Renaixensa»:

«A Lleyda 'ls ha sortit un Gobernador civil que es una monada, porque 'ls Gobernadors donan serpresas com los melons, que meltas vegades, y més sovint de lo que sembla, un se creu que serán un sucre y resultan uns carbassa com lo de Lleyda, que ha agafat la dèria que 'l fi que 's proposan las Bases de Manresa es un fi llicít. Malagnanyat cervell para Gobernador de Provincia-

Suposém que al dir aixó no coneixía las Bases de Manresa y ho volém suposar para ferli favor, porque

si las coneixia pitjer per ell. Pobre concepte formaran de la seva inteligencia la gent que tantsels tinga sentit comú. Ihoites unas Bases que 'l mateix President del Consell, que no es gens sospitos, considera perfectament legal el lloitas unas Bases que fa anys que no saltant legulell lloitas a las primas plena del nostre diari y no han sigut titulades pels llopis vermell en estat de guerra? Que s' ha begut l' enteniment lo Governador de Lleyda. Y sine se l' ha begut ell, que se li ha begut lo cacich máxim d' aquella desgraciada provincia enemich acerrim de tot lo que fassi flayre de catalanisme, sobretot desde 'l meeting de Targa ahont moralment li creuharen la cara, posantlo en evidencia als ulls d' un poble censat y aburrit d' un feudalisme estult y bréto?

Pobre Governador, nos fa més que fástich llástima, perque si ha entregat als tribunals los Estatuts de la «Unió de «mota propia» demostra que es tonto, y si 'ls hi ha entregat per instigació del cacich, proba que 'l seu cos está fet á mida pera vestir la llurella del lacayo.

Recomaném als restants Governadors de provincia del Estet espanyol que estudihi la conducta del seu company de Lleyda y vejín si es digne de figurar en «el cuerpo» un individuo que aixís los posa en ridicul devant de las personas de seny.

No cal dir que com á catalanistas nos alegrém á tota l' ánima de la conducta cretina del senyor Governador de Lleyda, Aquestas ensopegadas y la nostra prepaganda portaran á terme la autonomia de Catalunya.»

Tellém del *Diario del Comercio* de Tarragona:

«*Sangrenti succés.*—Al cap al tart d' ahir se desenrotllá una horrible tragedia junt á las carboneras de la Companyia de ferrocarril del Nort.

Segons la versió que nosaltres recullirem, lo neteja máquinas Anton Ximenis doná coneixement al quefe de reserva de la conducta de son company Vicens Conesa Corretjé, per lo qual aquést rebé de son superior una ámonestació.

Callá aquést l' enfado que aixó li causá y ahir, al deixar el treball, per allá á dos quarts de set, Conesa mostrá l' odi que sentia contra Ximenis, suscitantse una breu disputa, á la que posá fi lo ganivet del primer, que per tres vegades s' enfonzá en lo cos de son contrincent, que quedá cadáver á l' acte.

No satisfet encare 'l criminal, buscá á son quefe, Ramón Font, lo qui apenas sense mediar paraula pegá cinch punyaladas, deixantlo en estat gravíssim.

L' agresor fugí y encarque la guardia de la enfermeria del presidi se pesá immediatament en moviment, legrá escapar, supesantse que atravesá los carrers apropis á la estació, pujant per las escalas de la Pedrera.

Se doná immediatament compte de lo ecorregut al Jutjat, que ordená l' aixecament del cadáver y sa traslació al Cementiri, mentras lo matje senyor Cuchí procedia á la primera cura del infelís Font, que fou traslladat després á son domicili.

Lo mort s' anomena Anton Ximenis, de 30 anys de edat, casat y natural de Vilaseca. Deixa tres fills.

L' assessí es Vicens Conesa Corretjé, de Valencia, de 30 anys de edat y casat.

A pesar de las activas pesquissas de la guardia civil y de la policia, á l' hora en que escrivim aquestas ratlles, onze de la nit, l' agresor no ha sigut capturat».

Lo recaudat en la Administració de Consums d' aquést ciutat per diferentes especies, durant lo dia d' ahir, puja á 950'98 pessetas.

Secció oficial

Registre civil

del dia 23 de Janer de 1900

Naixements

Joseph Ferrando Sabaté, de Joseph y Maria.

Cap.

Defuncions

Francisco Solé Sales, 76 anys, Arrabal baix de Jesús, 43.—Francisca Company Sardá, 74 anys, Font, 10.—Antonia Vidal Pagés, 18 anys, Manicemi Provincial.—Gayetana Vinyas Freixa, 82 anys, Arrabal de Santa Agna, 57.—Cristina Perés Vallet, 65 anys, Primer del Roser, 23.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—La Conversió de Sant Pau.
Sant de demá.—Sant Policarp y Santa Paula.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 23

De Valencia y Cullera, en 3 dias, v. Perez, de 823

ts., ab 221 sacos d' arrós á la ordre, 155 id. id., á Vinda F. Roca, 100 id. id., á T. Ramón y C., 100 id. id., á F. Virgili, 50 id. id., á J. Villega, 108 id. guisans á la ordre, 25 id. segó y 25 id. cebas á E. Guinovart, 25 barrils milloit á la ordre, 17 324 kg. carbó y 12 bocoyos alochol á Requena y fills, 26 id. id., á L. Quer, 8 idem id., á J. Vilá, 4 id. id., y 28 id. vi á la ordre, consignat á don Joseph M. Ricomá.

De Málaga y esc. en 6 dias, v. Grao, de 1.010 ts., ab 185 bultos de ferro á J. Bonet, 321 caixas de penyas á la ordre, 20 bales cánam á R. Prats, 6 botas de vi á Soler y Roca, 43 botas 1/2 y 2 barrils tunyins á Mas-só y Ferrando, 8 cascós arengadas á A. Mas y 440 bocoyos buyts á varis senyors, consignat á don Antoni Mes.

De Liverpool y esc. en 17 dias, v. Soto, de 650 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y Companyia.

Despatcadas

Pera Barcelona v. Perez, ab efectes.
Pera Liverpool y esc. v. Soto, ab efectes.
Pera Génova y esc. v. Grao, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde del día de ahir.

Interior	69'37	Cubas del 86	81'93
Orenses	13'15	Cubas del 90	68'43
S. Juan		Aduanas	101'50
Norts	54'95	Ob. 5 0/0 Almansa	94'50
Franzas	47'85	Id. 3 0/0 Fransa	48'06
Filipinas	87'50		

PARIS

Exterior 68'60 Madrid

GIROS

Paris 28'40 Londres 32'35

Se reben órdes pera operacions de Balsa. Compra y venta al centat de tota classe de valors cotisables d' Balsa. Descompte de cupens y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	69'37	Aduanas	100'50
Exterior		Norts	54'95
Amortisable		Franzas	47'90
Cubas 1896	81'87	Orenses	13'95
Cubas 1890	68'37	Obs. 6 0/0 Fransa	90'75
Filipinas	87'50	Id. 6 0/0	48
Exterior Paris	68'50	Id. 3 0/0	

GIROS

Paris 28'40 Londres 32'35

Órdes de Balsa pera Barcelona Madrid y Paris.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupens.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la Plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.			31'90
» 8 dias vista			
» vista	32'30	32'25	
Paris 90 dias fetxa			
Paris vista	28'		28'40
Marsella 90 dias vista			
» 8 » »			
VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.

ACCIONS

	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	675	
Industrial Farinera	650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		675
Manufacturera de Algodón	140	150
Companyia Reusense de Trans-vias	250	

Anuncis particulars

BIENVENIDO ESTEBAN LAHOZ

Doctor en Medicina y Cirugia

Especialista en enfermetats de cirugia, operacions y secretas.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y feringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmaclas y principals droguerías.

Consulta de 11 á una y de 6 á 8.—Gratis els pobres, de 5 á 6.

Arrabal Robuster, 11 y 13, primer.

CUSIDORAS Y MAQUINISTAS

PERA LA CONFECCIÓ DE CAMISAS

Se necessitan en la Comisería EL SPORT, Llovera, 15.—Faltan aprendentes.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la ferma un volúmen en 8.º major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta

PERA VENDRE

Ho está una botiga de pesca salada y en un punt molt céntrich d' aquesta ciutat. Las condicions serán ventatjosas pera 'l comprador.

Pera informes en aquesta impremta.

Gran dipòsit de fems

DE

JAUME SIDÓS

Camí de Tarragona (Dressereta) darrera del convent

En dit dipòsit se venen fems als preus següents:

1.ª classe, 14 pessetas los 100 paners.
2.ª » 13 » » »

Aquest fems estan barrejats de desperdics del maderero y de comunes.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

GRAN COMPANYIA DE SARSUELA CÓMICA dirigida per los mestres

D. Joseph Bayarri y D. Jacinto Vergés

Fonció pera avuy.—Debut de la companyia.—1.ª d' abono.—Se posarán en escena las sarsuelas en un acte cada una, tituladas «Viento en popa», «¿Cómo está el arte!» (estreno) y «El mantón de Manila» (estreno).

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al pareís 2.

A las nou en punt.

Telégramas

Madrid 24.

Lo corresponsal de «El País» en la capital de la vebina República torna á parlar d' un conveni entre Fransa y Espanya sobre la cuestió de Marruecos.

—Los periódichs acullen ab reserva l' entusiasme dels ingleses y 'ls resultats que 's prometen de la operació empresa pel general Buller.

Se creu que será major lo desengany quen rebin la noticia del fracás.

—La huelga de Málaga continua igual com estava.

Avuy ha comensat la Companyia á desmontar aparatos dels tallers pera trasladarlos á Puerto Real ó al Trecadero.

Se téu que 'ls obrers donguin lloch á algo grave, puig sa actitud es belicosa.

Paris 24.

Lo cuartel general á Ladysmith dels generals White y Hater ha sigut destruhit per los disparos d' un canó Crenzol, admirablement manejat per los boers.

S' ignora 'l número de baixas que ha produhit entre 'ls sitiats.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

